

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 20

19. května 2013

Cena: 8 Kč

SLAVNOST SESLÁNÍ DUCHA SVATÉHO

V nedávné době jsme prožili Velikonoce, které, ač to dnes již tak nevnímáme, jsou největším svátkem křesťanství, neboť si při nich připomínáme naplnění slov starozákonních proroků v Ježíši Kristu a jeho vítězství nad smrtí, hříchem, které Bůh potvrdil Ježíšovým vzkříšením.

Druhým největším svátkem dle tradice však nejsou Vánoce, ale slavnost sv. Ducha, která tento rok

připadá na 19. května. Křesťanská církev si při ní připomíná svůj vznik před 2 000 lety, kdy hrstka bázlivých učedníků, kteří se modlili

v zavřené místnosti, byla naplněna Duchem svatým, tedy Boží silou a mocí. Oni pak z té zavřené místnosti vyšli a kázali nejprve v Jeruzalémě a pak šli dál a dál až na konec tehdy známého světa. Ježíš svým učedníkům zaslíbil, že až odejde, nenechá je osiřelé, ale pošle jim právě Ducha svatého – o tom se píše v evangeliích. Ježíš tedy svůj slib splnil a to, co se dělo, pak popisuje biblická kniha Skutky apoštolské, která je prvním záznamem vzniku a života církve. Tato kniha tedy

vlastně nikdy nekončí, protože tak, jak církev žije v tomto světě, pomyslně připisuje další a další kapitoly. Ale bez Ducha svatého by byla naprosto ztracena, neboť pokud by církev nebyla prodechnuta Boží silou, šlo by jen o nějakou instituci, takové občanské sdružení, které se setkává a občas koná nějakou charitu. To, co je na církvi podstatné a výjimečné, je právě Boží přítomnost skrze Ducha svatého a stálé spojení s Ježíšem Kristem, který je „hlavou“, tedy nejvyšší autoritou křesťanské církve.

Pro někoho jsou tyto věci jakýmsi skrytým tajemstvím, které však dokážeme uchopit a pochopit vírou i za pomoci Ducha svatého. Proto si dovoluji toto krátké zamyšlení zakončit slovy právě z 2. kapitoly Skutků apoštolských, která jsou shrnutím celého křesťanství a vyjádřením jeho podstaty: „Obráťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého. Neboť to zaslíbení platí vám a vašim dětem i všem daleko široko, které si povolá Pán, náš Bůh.“ **Rostislav Kotrč**

SEMINÁŘ K LETNICÍM

S velkým zájmem duchovních i laiků se setkal dogmaticko-homiletický seminář zaměřený k aktuálnímu tématu letnic, jenž se uskutečnil na začátku května v prostorách ústřední rady.

Zahájili jsme společnou písní *Přijď, ó Duchu přesvatý* a vzápětí erudovanou přednáškou bratra **prof. ThDr. Zdeňka Kučery**, který nejprve poskytl širší kontext připomenutím fundamentálních důrazů, zdrojů a principů věrouky naší církve, včetně **dějinnosti, náboženské zkušenosti, modernismu a především biblického personalismu**, s nímž je spojena i **sloboda svědomí**. Připomněli jsme si ve stručnosti i jednotlivé etapy našeho teologického myšlení a rovněž otázku **mysteria Boží Trojice**. Přednášející zdůraznil, že není třeba hledat sestoupení Ducha svatého mimo sféru lid-

ských vztahů, neboť Duch přichází v **osobním setkání, v nároku druhého člověka**. „*Duch svatý se zjevuje a je poznatelný jen v dialogu s jiným duchem, totiž lidským... Právě proto, že je Duch svatý duchem, který v našem čase skrze vyvolené hovoří a jedná, může s naším duchem komunikovat.*“

Na závěr své poutavé řeči citoval br. Kučera slova Hermanna Schella, která plně vystihují význam letnic: *V den Letnic došla k uplatnění celá minulost, došlo k uplatnění ovoce všech velkých Božích činů, počínaje prvním stvořitelským slovem „Budíž světlo!“ až ke smrtelnému výkřiku na kříži „Dokonáno jest!“ Staré výroky moudrosti a dílo Bohočlověka, zjevení ze Sinaje jakož i z Golgoty chtěly se skrze Boží sílu stát živé pro všechny věky...*

Dokončení na straně 3

V sobotu 4. května se ve Dvoře Králové nad Labem konala slavnostní bohoslužba, při které patriarcha ThDr. Tomáš Butta se spolusvětiteli udělil kněžské svěcení Mgr. Františce Kláskové. Bohoslužba se konala ve zcela zaplněném sboru a nádherné atmosféře. Zpěvem doprovázel sbor mládeže a místní pěvecký sbor. Františka Klásková byla zároveň ustanovena do funkce farářky ve farnosti Dvůr Králové nad Labem.

BLÍŽÍ SE DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ NAŠICH KOSTELŮ

Po mimořádném zájmu, který v předešlých třech letech vzbudil celorepublikový projekt Noc kostelů, se 24. května opět otevrou dveře kostelů, kaplí a modliteben, aby přivítaly své návštěvníky. Nejen ty, pro které je pravidelná návštěva kostela samozřejmostí, ale i ty, kteří z nějakých důvodů váhají či mají nedůvěru v instituci církve. Pro všechny je až do půlnoci připraven bohatý kulturní, zábavný i vzdělávací program včetně přednášek, koncertů, komentovaných prohlídek, při nichž se podívají i do prostor běžně nepřístupných či lidskému oku uzavřených. Dle samotných webových stránek projektu **smyslem je oslovit, nabízet, ale nevnucovat, a tímto způsobem zprostředkovat návštěvníkům pozitivní zkušenost v souvislosti s církví.**

Pořadatelé a organizátoři zároveň usilují o to, aby ona jedna noc v roce měla svůj přesah, svůj dopad. Aby nezůstalo u jednorázové akce, která končí úderem půlnoci. Mottem Noci kostelů je každý rok jiný biblický verš, jehož součástí je slovo „noc“. Letos je to verš 14,7 ze starozákonní knihy Zachariáš: „*Potom už nebude den ani noc, ale v čase večera bude světlo.*“ Také naše církve se chystá otevřít své sbory. Pohled na webové stránky v době přípravy tohoto článku například napověděl, že dřevěný kostelík v **Blansku** kromě přivítání zvukem nových zvonů Cyrila a Metoděje a prohlídky s historickým výkladem nabídne i „Noc žalmů“ – čtení a prožití všech 150 biblických žalmů; Husův sbor v **Brně-Králově Poli** pak Prayer Walk – modlitební „pout“ po

kostele s několika zastaveními na témata Ježíšova Kázání na hoře; v **Brně-Tuřanech** si návštěvníci vyslechnou kromě zajímavých informací o historii Husova sboru a poselství obrazu Světlo Pravdy hru na dvě zrekonstruovaná historická harmonia. Ve sboru v **Brně na Botanické**, jenž je jednou z prvních moderních sakrálních staveb v Evropě, mají připraveny nejen koncerty, přednášku o nových náboženských hnutích a smerech, ale také výstavku, která objasní, co mají společného dvě letošní významná výročí – výročí 1150 let od příchodu Cyrila a Metoděje a 400 let od vydání Bible kralické. Chrám Spasitele v **Hovoranech** nechá nahlédnout do zajímavých momentů své padesátileté historie a bude zde

Dokončení na straně 3

VŠEHO DO ČASU, PÁNBŮH NAVĚKY

Jak jistě víte, sestra Mgr. Jana Šilerová se loučí se službou v biskupské funkci, kterou vykonávala čtrnáct let. Obrátili jsme se na ni, stejně jako na ostatní duchovní, jichž se týkají současné změny ve vedení diecézí, s několika otázkami:

Když se podíváte zpět na léta strávená v církevní službě, co pokládáte za klady, případně zápory ve vaší diecézi a celku církve?

Církev přece není vydělena ze společnosti, a tak i naše klady a zápory máme a neseme společně. Fňukání, brblání a nadávání i skepse jsou obecně naší národní chorobou. V církvi je to ovšem hanba. I do nehlubší reflexe osobního života, stavu světa i církve slyšíme ono **NEBOJTE SE!** Všeho

do času, Pánbůh navěky. Jsem ráda, když potkávám lidi, kteří atmosféře neustálého nařikání a stěžování nepodlehnu. Ještě raději vidím otevřenou spolupráci lidí napříč náboženským i politickým spektrem,

kterým jde o smysluplné věci pro „blaho celku“. Naštěstí se s nimi potkávám. Obávám-li se něčeho v celku církve, pak zbytečné uspěchanosti vnitrocírkevního řešení restituční. Ještě že je Bůh s námi. Radost mám ze všech mladých duchovních naší diecéze. I když jsem je moc nedozorovala, moc dobře vím, jak slouží. Věřila jsem, že jako kněží nesou svou službu s odpovědností a plným nasazením. Nešidili by přece diecézi nebo biskupa, ale Hospodina. Jsem vděčná i starším ročníkům duchovních, že unesli léta církevní nesvobody, vydrželi, a ač unaveni, stále slouží. Zápory vidím spíš u sebe – v nedostatku času, kterého Bůh udělal dost. Žen-

Dokončení na str. 3

Zamyšlení nad Májem

Tolik lidí začíná chodit do parků, zahrad, lesů a strání. Láska je láska... zpívá se v písni, o jejímž textu by se dalo dost diskutovat. Víme však, že láska jako vše ostatní má svou odvrácenou tvář.

V květnu roku 1997 byly exhumovány ostatky neznámého amerického vojína, které se našly ve Vietnamu. I přes úspěšnost genetické určovací metody podle DNA nebyla dodnes zjištěna jeho totožnost. Je tragické, když má upadnout do zapomnění voják, který svůj život zasvětil službě vlasti. Zarážející je však skutečnost, že nikomu nechybí! Třeba mu kdysi někdo říkal, že ho má rád, sliboval lásku, věrnost. Na jeho hrobu jsou vyryta slova: TADY SLAVNĚ SPOČINUL AMERICKÝ VOJÁK, KTERÉHO ZNÁ JEN BŮH. Tato tragická slova však v sobě obsahují i radostnější stránku. Když v životě procházíme zkouškami a bolestně zjišťujeme, že nás nechápou ani ti nejbližší, nenechme si ani přes rozjitřené city vzít jistotu, že je jeden, který nám dokonale rozumí. Můžeme k němu přicházet s dětskou důvěrou v modlitbách s vědomím, že nás slyší, rozumí našim potřebám a podepře nás v životním boji. Třeba nás zradili přátelé nebo se nám rozpadla rodina. Možná jsme i v nejužším rodinném kruhu terčem kritiky a podléháme pocitu osamělosti, přes to všechno nejsme sami! A nejen to. V žalmu 139 čteme: „Hospodine, zkoumáš mě a znáš mě... všechny moje cesty jsou ti známé.“ On dobře ví, kdo jsi. Ví, kde bydlíš, v jakém rozpoložení se právě nacházíš, co prožíváš, cítíš, co potřebuješ. Kéž ti nejsou tvé problémy překážkou na cestě k Bohu. Naopak, ať se stanou příležitostí pro živou zkušenost s jeho láskou, protože „Hospodin se zná k těm, kteří se k němu utíkají.“

-czka

Z kazatelského plánu

Hod Boží svatodušní

Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě. Aleluja!

JAN 4,24

První čtení: Skutky 2,1–11

Tužby svatodušní:

2. Aby seslal na nás oheň posvěcující milosti a udělil nám dary poznání, víry, lásky a pokoje, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom milostí Boží posvěceni a s Boží vůlí sjednoceni přijali podíl na věčném životě, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože naši spásy, děkujeme ti, že do srdcí věřících vléváš dary svého Ducha svatého. Dej, ať se v témž Duchu radujeme, že jsi naše jména zapsal do knihy života! Prosíme tě, osviť nás, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Římanům 8,14–17

Evangelium: Jan 14,8–17

Verš k obětování: Žalm 130,5

Verš k požeňání: Skutky 2,4

Modlitba k požeňání:

Bože naši spásy, dej, ať my všichni, kdo jíme z tohoto chleba a pijeme z tohoto kalicha, sjednoceni silou Ducha svatého vnášíme tvé požeňání do světa, v němž žijeme a pracujeme! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 18, 22, 49, 72, 261, 262, 263, 264, 265, 267, 268, 333

O SOUBOJI A LÁSCE K BLIŽNÍMU

Jednoho dne uprostřed ospalého jarního odpoledne ve vlaku projíždějícím Tokio nastal v mém životě obrát. Staré vozy řinčely a rachotily po kolejích, vlak byl poměrně prázdný – několik žen s dětmi, pár starých lidí jedoucích za nákupy a několik barmanů, kteří měli ještě volno a studovali dostihové přehledy. Nepřítomně jsem zíral na šedivé domy a zaprášené ploty.

Na jedné stanici se otevřely dveře a tiché odpoledne náhle narušil muž, který z plna hrdla křičel – hulákal hrubě, obscénní a místy nesrozumitelné kletby a nadávky. Dveře vlaku se již zavřely, když se muž, který stále cosi vykřikoval, vpotácel do našeho vagonu. Byl mohutný, špinavý a silně opilý, oblečen byl jako dělník. Jeho oči plály démonickou neónovou červení, vlasy měl spleené špinou. S rozmachem za neustálého hulákání udeřil prvního člověka, kterého spatřil, byla to žena držící v náruči dítě. Rána ženu zasáhla do ramene, žena ztratila rovnováhu a spadla na postarší manželskou dvojici. Jako zázrakem se dítěti nic nestalo. Manželé se snažili dostat na druhý konec vozu. Byli vyděšeni. Dělník chtěl ustupující starou paní kopnout. „Ty stará...“ zakřičel. Naštěstí ji minul a stará paní odcupitala do bezpečí. To opilce tak rozzuřilo, že chňapl po kovové tyči uprostřed vozu a snažil se ji vyrvat z jejího ukotvení. Viděl jsem, že mu

krváčí jedna ruka, kterou měl pořezanou. Vlak se s trhnutím rozjel, cestující strnuli hrůzou. Vstal jsem.

Byl jsem mladý a v docela dobré kondici. Měřil jsem přes 180 centimetrů a vážil necelých 100 kg. Poslední tři roky jsem každý den trávil osm poctivých hodin cvičením aikida. Líbilo se mi používat údery a hmaty. Myslel jsem si, že jsem silný. Potíž byla v tom, že se mé bojové umění nikdy neověřilo ve skutečném souboji. Jako studující aikida jsme neměli dovoleno bojovat. Můj učitel Morihei Uešiba, který byl zakladatelem aikida, nám opakoval, že toto učení je zasvěceno míru. „Aikido,“ říkával znovu a znovu, „je uměním smíru. Kdokoliv chce bojovat, přerušil své spojení s vesmírem. Jestliže se snažíte ovládat ostatní lidi, jste již poraženi. Studujeme, jak konflikt řešit, ne jak ho začínat.“

Naslouchal jsem jeho slovům a hodně jsem se snažil žít podle nich. Snažil jsem se nezavdávat příčinu ke konfliktům. Zašel jsem tak daleko, že jsem dokonce několikrát přešel na druhou stranu ulice, abych se vyhnul chuligánům u hracích automatů, kteří postávali okolo nádraží. Ti neustále vyhledávali příležitost se s kýmkoli, a tedy i se mnou, porvat. Měl jsem skvělý pocit, že se umím ovládat. Cítil jsem, že jsem silný chlap, a přitom zároveň téměř svátec. V hloubi svého srdce jsem však pořád toužil, aby ze mne byl hrdina.

Toužil jsem dostat příležitost, abych mohl oprávněně zneškodnit nějakého útočnicka a zachránit při tom nevinnou oběť.

Tohle byla právě taková příležitost! Pomyslel jsem si, že lidé jsou v nebezpečí, když tohle zvíře, ten opilý hulvát, je na ně sprostý a útočí na své okolí. Měl jsem pocit, že když něco rychle neudělám, tak možná někoho zraní. Musím s ním zamést!

Když opilec spatřil, jak vstávám, uviděl ve mně svůj další možný terč. „Aha!“ zařval. „Potřebuješ lekci japonských způsobů!“ A ještě jednou praštil rukou do kovové tyče, aby dodal svým slovům váhu.

Lehce jsem se přidržel horní tyče a věnoval jsem opilci zhnusený pohled. Chtěl jsem mu dát co nejvíc najevo, jak mi je odporný. Měl jsem v úmyslu toho zbabělce rozdrtit, ale první útočný krok měl podle mých úvah udělat on. Chtěl jsem, aby zuřil, protože čím by byl vzteklejší, tím by bylo jistější mé vítězství. Našpulil jsem rty a drze mu s posměchem poslal hubičku. To byl zásah, jako by dostal facku. „Fajn! „Dostaneš lekci!“ Chystal se na mne vyřítit a nikdy by se nedozvěděl, co se mu vlastně stalo. Zlomek vteřiny před tím, než vyrazil, kdosi vykřikl: „Hej!“ Byl to pronikavý výkřik.

Terry Dobson

Zdroj: Kalendář misijního a vzdělávacího projektu Beth-Or *Dokončení příště*

Nad Písmem

BOŽÍ DUCH VANE, KAM CHCE

Kdysi kdosi vtipně a o to trefněji napsal, že církev byla naposledy jednotná o Velkém pátku. Na útěku od kříže... Pak se uředníkům, ještě ochrnutým strachem a nedůvěrou, zjevuje vzkříšený Kristus. Pozvolna, jemně, s ironickou nadsázkou a humorem. Vzpomeňte si na mile „navrdle“ uředníky na cestě do Emauz či na Tomášovu touhu si sáhnout... Ježíš Kristus se jim zjevuje, aby je připravil na své nanebevstoupení a na letnice. Zaslubuje jim Ducha Božího, Přímluvce, Pomocníka, Utěšitele. A pak přichází „fičák“. Pán splnil své zaslíbení a „strhl se hukot z nebe, jako když se žene prudký vích, a naplnil celý dům, kde byli... Všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jakými Duch dával promlouvat...“ A jak víme, bylo pokřtěno a přidalo se k nim 3 000 lidí, kteří vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se, měli všechno společné, dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem a byli všemu lidu milí.

Tady někde lze tušit zlom. Už v Jeruzalémě musel Petr vysvětlovat, jak je možné, že Duch Boží může usednout i na pohany! Obhájl se tím, že přece on v tom nemůže Bohu bránit! Ano, Boží Duch přece vane, kam chce! Je plně, pouze a jedině v Boží režii! A pozor! Tady se pomalu začíná rýsovat rozdělení církve Božího lidu. V nepochopení a nepřijetí základní Boží výpovědi o sobě samém. Bůh je svrchovaný

Pán, Ježíš Kristus Boží Syn v plnosti božství i lidství a Duch svatý tvořivá síla, skrze kterou Bůh pracuje ve světě lidí. Po svém!

Jenomže my, lidé, křesťané, jsme pomalu a jistě Ducha Božího zabrali do své pravomoci a režie. Začali jsme rozhodovat a rozhodujeme, kdo ho má a nemá, může či nemůže mít, kde ho mají víc, kde méně a kde nic. Zkuste ovšem na zkoušku chytit rukou vítr nebo svůj dech. Boží Duch je přece vítr, dech – pneuma. My o něj můžeme jen prosit a doufat. Nikdy ne vlastnit, manipulovat, rozdělovat, druhým upírat či kvalitu posuzovat. A přece....

Profesor S. Daněk v roce 1924 napsal, že jsou dva postoje víry: hierarchická božnost a demokratická božnost. Ty se navzájem jen těžko sejdou. Hierarchická božnost vychází ze svých vlastních sil s pomocí božných berliček. Demokratická božnost – to je božnost celníka z podobnosti. Hluboká důvěra spočívá v Bohu.

Za 60 let tomu římskokatolický teolog B. Härring říká behaviorální ateismus. Prostě – pokud hluboce nevěříme, že Bůh je Pánem světa a lidí, pak musíme mít všechno pod svou lidskou kontrolou. Sice v církvi, ale pod lidskou kontrolou. A tak tomu bohužel je.

S nadsázkou lze říct, že my, křesťané, taky „mluvíme jinými jazyky“ –

jenže každý jiným. Proto vzájemné neporozumění si, nenaslouchání, špatně zakrývaná vyvýšenost, nadřazené upírání Ducha jiným, bez reflexe dějin církve a hlubokého pokání za hříchy církve. Ježíš Kristus zaházen harampádím dogmat je jen jakýmsi zbytkovým emblémem firmy, víra souborem umrtvujících rituálů místo oživujícím důvěrným spočíváním v Bohu.

Přítom už 2 000 let slyšíme Ježíšovo slovo: Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali – jako já jsem miloval vás, i vy se milujte navzájem. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým...

Podle toho a ne podle něčeho jiného. Ne podle katechismů, teologických dogmat a církevních řádů. Podle vzájemné bliženecké lásky. Jsme takto rozpoznatelní? Jsme lidu milí? Nebo máme „Boha pod kontrolou?“ Že je to komické? Spiš tragikomické. Bůh se tomu stejně směje a jeho Duch vane, kam chce. Globálně i nadglobálně. Je přece Pánem světa i lidí. Jako trpělivý a laskavý Otec čeká, kdy ho přestaneme jenom „používat a využívat“, sebe mezi sebou teologicky kádrovat a začneme se mít konečně rádi...

P.S. Jestli vám to zní banálně, omlouvám se. Není to z mé hlavy. Je to doporučení Spasitelovo.

Jana Šilerová

**Daleká cesta leží před námi.
Pojďte a okuste, jak laskavý je Pán.**

BLÍŽÍ SE DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ...

Dokončení ze strany 1

možno zakoupit keramiku, kterou vyrábí pracovníci chráněné dílny Nazaret střediska Diakonie a misie naší církve v Borovanech. Svou historií jistě zaujmou v **Chrudimí**, kde program začne v tradičním duchu bohoslužbou s večerí Páně, stejně jako program sboru Dr. Karla Farského ve **Slaném** se zamyšlením nad tím, proč bývá hudba spojována se spiritualitou, a rovněž i nad „Radami zkušeného ďábla“ (kniha C. S. Lewise). Poezii uslyší ti, kdo přijdou do sboru v **Nymburce**: přednese ji Stanislav Kubín – v rámci známého pořadu Lahodná vteřina. Komentovanou prohlídkou trojlodní baziliky s modlitebnou, přístupnou monumentálním schodištěm se šesti sloupy, i liturgických předmětů potěší přichozí v **Olomouci**. V **Kladně** spojili své síly bratr Phanael Osweto a Miloš Feller a připravili si řadu zajímavých informací o budově bývalé synagogy, ve které sídlí nyní náš sbor, o pohnutých osudech jejich původních uživatelů i současných našich bratřích a sestřích. Čle-

nové Husitského pěveckého sboru k tomu přidají zpěvy z Taizé, husitské a bratrské písně, afroamerické spirituály a africké chvály. V **mladotickém** kostele si návštěvníci budou moci prohlédnout Kancionály v proměnách času, mladší generaci potěší „soutěž v pexesu Noci kostelů“.

Tak, jak jste dosud nikdy neviděli, poznáte 24. května dle avizovaného programu **pražský vršovický** sbor. Nejen ti, kdo v letošních volbách podpořili herečku a političku Tánu Fischerovou, si připomenou její pohled na duchovní otázky v **ďáblicím** sboru naší církve. V **Čelákovících** pomohou návštěvníci vybrat nejhezčí obrázek výstavy čelákovických dětí, která zde bude probíhat – za doprovodu hudby a promítání dokumentů. Na všechny generace mysleli tvůrci programu v původní synagoze **prostějovského** sboru i v kostele apoštola Pavla v **Ústí nad Labem** a na mnoha dalších místech naší církve. Informace jsou uveřejněny na webových stránkách www.nockostelu.cz. **red**

VŠEHO DO ČASU...

Dokončení ze str. 1

ství v neobvyklé funkci mi otevřelo svět mimo církev, do něhož se duchovní málokdy dostanou. Stálo mě to časi práci navíc, ale přineslo mnoho cenných zkušeností i přátel. Soukromí jsem věnovala náboženské obci Rychvaldě a jí jsem také vděčná za duchovní osvězení a radost.

Jaké události měly pro vás osobně největší význam? Jaké radosti, případně strasti vás provázely?

V osobní rovině – dvě vnoučata. V ostatním pak ty vcelku nepatrné strasti měly v koncovce stejně radostný efekt. Poučenost. Přesto, že jsem o ženském kněžství i teologickém feminismu často psala i hovořila, potřebuji odstup k pojmenování osobních zkušeností ženství v církevním prostředí vykolíkováném muži. I v naší církvi jsem intuitivně cítila u některých duchovních mužů, slušně řečeno, despekt. Někdy silně zakrývaný, ale přesto rozpoznatelný.

SEMINÁŘ K LETNICÍM

Dokončení ze strany 1

Ve druhé části semináře vystoupil bratr biskup **ThDr. Petr Šandera**, který navázal homileticky zaměřenou částí a mistrně uvedl přítomné v pěti oddílech své řeči do konkrétní problematiky letnic.

Pro Písmo je charakteristické, že popsané události sice patří do dějin, ale zároveň je přesahují – a tak je tomu i v případě letnic, jejichž klíčovým textem je text Sk 2,1–11. Jeho popis evokuje jinou událost, která má zásadní význam v židovské tradici a pro nás křesťany znamená zlom, začátek v dějinách spásy – darování Tóry na Sinaji. Nový čas v dějinách spásy je pak charakterizován **plností Ducha**. Přednášející připomněl, že z události popsané ve Skutcích apoštolských církev dodnes čerpá sílu pro zvěstování. Díky br. Šanderovi jsme si uvědomili návaznost na starozákonní základ v podobě svátku Šavu-

ot a **spojení s velikonočními událostmi – křížem, vzkríšením a sesláním Ducha svatého**, které vytvořily podmínky pro to, aby Ježíš vyslal učedníky do světa a vdechl na ně Ducha svatého.

Br. Šandera se věnoval i praktickým otázkám, s nimiž se setkávají duchovní naší církve, některým metodologickým pravidlům a hovořil o výberu textů vhodných pro **Vigilie Hodu Božího svatodušního, Hod Boží svatodušní i Svatodušní pondělí**.

Příspěvek, který prof. Kučera ocenil za nadhled a „pracovní“ souvislosti, posluchače nesmírně zaujal. Oba řečníci též přítomným poskytli v tištěné i elektronické podobě množství textů. Věříme, že je vybavili hlubším a bohatším pohledem do příslušné problematiky, a rovněž že tradice těchto odborných seminářů bude pokračovat a brzy se podaří uspořádat další setkání s aktuálním programem. **red**

Pozdrav s poděkováním za zapojení do „Noci kostelů“

Vážení organizátoři, vážení účastníci a návštěvníci,

„Noc kostelů“, kdy se otevírají stovky velkých chrámů i menších staveb pro veřejnost, je akcí přijímanou s velkým zájmem. Kostely Římskokatolické církve i dalších církví se uprostřed noci naplní světlem a pestrobarevným programem. Dík patří všem hlavním i místním organizátorům, dobrovolníkům a podporovatelům.

Děkuji náboženským obcím Církve československé husitské za zapojení do této akce, které je aktivní, tvořivé a každým rokem ve větší míře. V desítkách staveb naší církve po celé vlasti se organizuje program pro dospělé i pro děti a umožňuje zájemcům prohlídku prostorů. Vedle historických adaptovaných budov s pestrou náboženskou minulostí mohou přichozí poznávat stavby meziválečné architektury ve stylu funkcionalismu. Řada z nich je již kulturní památkou. Nejčastěji nalezneme označení „Husův sbor“, které dosvědčuje živý vztah k osobnosti českého reformátora. Naše sbory byly budovány z víry a obětavosti. Jsou místem pro liturgickou slavnost a pravidelné setkávání s Božím slovem z Bible. I přes svou na první pohled jednoduchost a prostotu mají svoji zajímavou historii a kulturní hodnotu. Děkuji všem, kteří se aktivně připojují k této akci, připravují program a projevují pohostinnost vůči přichozím.

Noc je v běžném lidském životě časem odpočinku, zklidnění a načerpání nových sil. Ať tedy „Noc kostelů“ umožňuje mnohým načerpat nové poznání i zakusit zklidnění, odpočívání a osvěžení ducha při vstupování otevřenými dveřmi do světla chrámů, kostelů, sborů a modliteben.

L.P. 2013

Tomáš Butta
patriarcha Církve československé husitské

NAŠE RECENZE HLEDÁNÍ LÁSKY V DNEŠNÍM SVĚTĚ

Miroslav Matouš: Eros mezi světlem a tmou: Rozjímání o povahách lásky v člověku nad životem i dokumenty. Praha 2013

Miroslav Matouš, nám všem dobře známý básník, je opravdu plodným autorem. Teprve nedávno jsem psala recenzi na jeho knihu zamyšlení o vesmíru (*Není vesmír jiný?*) – a už držím v ruce dílo nové. Nazývá se *Eros mezi světlem a tmou*, s podtitulem *Rozjímání o povahách lásky v člověku nad životem i dokumenty*. Opět se zde setkáváme s propojením souvislého textu, veršů a myšlenek známých osobností, což přispívá k celistvosti díla.

Navzdory tomu, že se tato kniha čte lehce, její téma nikterak snadné není; skoro by se chtělo říct, že v dnešním světě se nic nehledá hůře než právě láska. A ještě když je názírána pohledem křesťana: nepřejeme si, aby byla povrchní, pomíjivá, zlá, zrádná. Rychlá a okamžitá, kterou nám současnost nabízí, zejména v podobě snadno dostupného sexu. I když milování jako takové není nic špatného (proto nám bylo dáno hmotné tělo), je třeba pečlivě vážit, s kým je sdílet. Autor vyzdvihuje manželství, jež je dnes bohužel trochu přehlíženo, jako prostředek k budování křesťanského přesahu, k upevnování lásky a vzájemné úcty. Od lásky partnerské se přirozeně dostáváme k dalším jejím druhům – lásce rodičovské, lásce zpodobené v umění, lásce k přírodě. Jistě nevyzní urážlivě, když napíšu, že bratr Matouš nám již z titulu svého věku, a tedy bohatých zkušeností, má co sdělit. Ostatně o lásce se nedá mluvit ani psát, když tento prožitek v životě chybí; právě skrze verše se sděluje pocit jaksi snáže, a proto je zde prokládání textu poezií na místě. Ať jde o projevy mateřské něhy skrze ukolé-

bavky nebo o biblické pojetí lásky, je dobře, že byly do knihy zařazeny: úhel pohledu se tím značně rozšiřuje. Stejně tak samostatná kapitola „Milostné básnictví“ nám připomíná, o co nás ochuzuje postmoderní uspěchaná doba: snažit se zachytit krásu milované osoby se dnes už příliš nenosí. Přitom kdyby se o to člověk pokusil, jistě by jej to jenom kultivovalo.

Bratr Matouš nám sděluje, že doba se změnila. To je do jisté míry pravda, i když se domnívám, že lidstvo jako takové se nezměnilo; vždy zde byli ti, kdo usilovali pouze o snadno dosažitelné požitky, a jiní, kteří hledali mnohem víc. Dnes se bohužel značně zvýšil počet těch, co přesah nehledají. Těžko s tím bojovat: rozhodnutí je na nich. Nesmí se však přestat mluvit a psát o tom, že existuje i jiná cesta – tak, jak to učinil autor. Miroslav Matouš je decentní a noblesní, ačkoli by mohl zajisté zmínit i zlo, které lásku ničí a v mnoha oblastech světa ji nedává vyrůst: násilí na ženách, misogynie, přehnaně patriarchální tradice. Možná je však dobře, že to neudělal, protože někdy zkrátka potřebujeme slyšet o naději v čisté podobě a nikoli si hned přivolávat pochybnosti. Chceme-li vědět, s čím máme bojovat, stačí si pustit zpravidla; to nám ovšem nenabídne hlubší pohled z druhé strany, nesnaží se nám předkládat ideály, možnosti řešení. Jistě je to také důvod, proč se v tomto čase praktičnosti méně čtou knihy.

Co říci závěrem? Eros mezi světlem a tmou je dílo, které možná přečtete záhy, o to déle o něm však budete přemítat. Jsem pravděpodobně příliš mladá na to, abych bytostně chápala všechno, o čem Miroslav Matouš ve své nejnovější

BŘÍZA Heinz Lischke

*Má svěží břízko na zahrádce,
vím, milý Bůh tě vsadil sám
a já jsem nebyl jeho rádce.
Ty prostě vtančila jsi tam.*

*Já prostřed pestrých jarních květů
jsem kdysi proutek objevil.
Co je to? Vida, má se k světu!
Ponechal jsem jej tak, jak byl.*

*Co z tebe povyroste asi?
Snad jablonoň? Tu bych tu chtěl mít.
Vtom ke slovu se synek hlásí:
„Co břízka? Mohla by to být!“*

*A potom za rok, po předjaří
ten stromek rostl den co den
a bylo znát, že se mu daří.
Hle, je to břízka! Přece jen!*

*Jak rychle potom vyrůstala
rok za rokem k mé potěše,
až posleze tu vzcnosně stála.
Tak vysoká! Až ke střeše.*

*Ted' posílá mi v ranním vánku
svůj tichý pozdrav do oken,
když po noci a tichém spánku
mne volá k práci nový den.*

*V čas letní zelenou svou kšticí
mne zastihuje v žáru dne
a v říjnu opadáva, snící.
V zimě se, holá, k nebi pne.*

*Když někdy prudké vichry vanou,
tu haluzemi zmítají
a tlačí břízu pocuchanou
až k oknu, k střechy okrají.*

*Lež vždýcky, za každého času
zas vzpřími slíčnou hlavu svou
a blaží v zeleni svých vlasů
vše živé jasnou korunou.*

*A přece jen ji nejradyji
co skryší pohostinnou znám,
když v jejích větvích ptáci pění
a já jim dojat naslouchám.*

*Za místo schůzky zvolily si
i sýkorky tu břízu mou
a drozdí, holubi a kosi
zde střídají se ozvěnou.*

*Má milá střídá barvy šatu.
Když ptačí zpěv už dávno ztich,
je zahalena celá v zlatu
co kněžna za dnů podzimních.*

*Tak stojíš, milá břízo moje,
co Boží tvůrčí síly div
a vnukáš, abych síly svoje dal
světlu, dokavad jsem živ.*

*A dožít-li se mám dne zlého,
kdy za vichru by kmen tvůj pad,
chci prosit Tvůrce nebeského:
„Dej, ze světa bych též byl vzat.“*

Přeložil Miroslav Matouš

knize píše. My lidé jsme ovšem všichni Božími dětmi a celý život se učíme, na věku přitom nezáleží. A pokud nám jde o skutečný dialog, o porozumění a rozšiřování obzorů, budeme se snažit o názorech druhých lidí aspoň přemýšlet. A třeba je později pochopit. Ostatně pravá láska také není dar, který by člověk mohl mít hned a bez námahy si jej udržel; je to s ní jako s vírou. Proto nakonec cituji dvouverší z knihy, které praví:

„Chceš Bohu nabízet jen část, jen polovic? On celé srdce chce, anebo nechce nic.“

Petra Štěpánová

